

kan bruges konstruktivt i en dialog om, hvorledes vi fremover udvikler samarbejdet både internt og eksternt. Det vil alle være tjent med både nordisk og nationalt.

Knud Enggaard (V):

Tak til ministeren for redegørelsen. Jeg synes, det er meget nyttigt, at Folketinget fra tid til anden gør status og vurderer, hvordan udviklingen går på det nordiske område.

Jeg vil også godt rette en tak til ministeren for det arbejde, hun i tidens løb har udført. Det er mit indtryk, at vores nuværende samarbejdsminister er engageret, optaget af tingene og gør meget ud af også at have gode relationer til og en god forståelse for parlamentarikerne. Det vil jeg gerne sige tak for.

Det har allerede været beskrevet i den foregående tale, at der er sket et skred i Europa, som begynder at have nogle konsekvenser. Vi kan se, hvordan regionerne i Europa begynder at tegne sig klarere end før. Ikke mindst for vores vedkommende har Østersøregionen jo fået helt andre muligheder, efter at de øst- og central-europæiske lande har fået en helt forandret situation. Jeg tror ikke, at vi, som nogle fremstiller det, er på vej ind i en periode med et hanseatisk system i Østersøområdet, slet ikke. Det er under nogle andre vilkår, at vi ser nogle muligheder for, at en region i det nordøstlige Europa kan få en ny styrke, være til gavn for os alle sammen og ikke mindst hjælpe de nye stater, som er i gang med at udvikle et demokrati i Central- og Østeuropa.

Det bringer mig ind på relationerne til Baltikum, der jo gik direkte fra at være en del af Sovjetunionen til at være tre selvstændige lande. Sikkerhedspolitisk har denne lykkelige udvikling jo efterladt sig et tomrum, som må udfyldes. Det er ikke det debattema, som er sat op i dag, men det er en vigtig baggrund for mig.

Jeg vil godt appellere også til ministeren for nordisk samarbejde om, at man ikke viger tilbage for at gå ind i de sikkerhedspolitiske problemstillinger, som er på vej til at blive mere og mere centrale som baggrund, som jeg sagde, også for de andre ting, vi skal udføre.

De tre søjler, som samarbejdet er opdelt på, har derfor også fået nærområderne som den ene. Udvikling af demokrati er noget centralt, og det er godt, at et nordisk eksempel har interesse i de nye demokratier i regionen.

Jeg henviser f.eks. til Baltisk Forsamling, der jo er samarbejdsorgan mellem parlamenter og

regeringer imellem de tre baltiske lande. Det er et vældig godt træk i udviklingen. Det er min erfaring fra samarbejdet med Baltisk Forsamling, at den politiske debat dér udvikler sig overordentlig godt. I det omfang det ønskes fra balternes side, skal vi fortsat bidrage til denne udvikling, bl.a. gennem stipendieordninger, udvekslinger og lignende.

Jeg vil bruge det billede om forholdet mellem Nordisk Råd og Baltisk Forsamling, at det er to familier, som har hvert deres udgangspunkt og hvert deres særpræg, men som alligevel har meget til fælles. Derfor var det glimrende, at de to familier mødtes i april i Vilnius til et fælles møde. Det er blevet registreret som en vigtig begivenhed og også registreret uden for Norden og Baltikum.

Den anden søjle i samarbejdet, den europæiske, er vel den, der skal finde sin form og sit indhold. Europakonferencen i marts her i denne sal var en succes med overordentlig stor bevågenhed fra mange kredse uden for de normalt nordisk interesserede.

De nordiske regeringer har på en række områder sat fælles prioriteringer for Europas videre udvikling, også selv om de to EØS-lande har aftalen som den samme baggrund som EU-landene. Andre interesser kan være forskellige og må være det. Det må være afgørende, at det dominerende træk er den fælles anstrengelse for at præge Nordens indflydelse på vores verdensdel.

Sommerens debat afspejler imidlertid også det billede, at i alt fald pressen har sat fokus på den mere nationalt prægede indsats frem for de fælles tiltag. Jeg har en enorm dyngge avisudklip liggende på mit skrivebord, mest fra Sverige og Finland, med det fællestema, at de enkelte landes initiativer måske har præget billedet mere end den fælles indsats.

Jeg mener, at Nordisk Råds rolle må og skal være en appel om at trække på den samme hammel. Det er kun i fællesskab, at man når det optimale resultat, og hvis nogen har lidt ondt af, at et enkelt land profilerer sig – og det er jo naturligvis det politiske livs natur – så bør det vel i stedet være en opfordring til os alle om at vise initiativer, sådan at det nordiske i fællesskab kan få større styrke.

Vedrørende udviklingen i Europa hæfter jeg mig særligt ved, at ministerrådet vil være aktivt ved opfølgningen af, hvordan EU's direktiver gennemføres i de tre EU-medlemslande og de to EØS-lande. På nogle områder er der jo tale om